

Motion till riksdagen 2005/06:Sk467

av Mikael Oscarsson (kd)

Folkbokföring med sockenindelning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om införande av socken som territoriellt begrepp i folkbokföringslagen och övrig relevant lagstiftning.

Motivering

I geografiskt hänseende är Sverige indelat i län, kommuner och församlingar. Trots att Svenska kyrkan har skilts från staten är det fortfarande den församlingsindelning som detta samfund beslutar om som styr registreringen i folkbokföringen. Enligt utredningen om folkbokföring i församling (SOU 2000:17) föreslogs att församling som begrepp skulle försvinna ur folkbokföringslagen. Detta visade sig vara ohållbart eftersom man då förlorade en viktig nivå i Sveriges territoriella indelning. Genom sammanslagningar och förändringar har kommunerna ofta en för stor geografisk yta. Dessutom förlorar man en kulturhistoriskt mycket viktig koppling till tidigare indelning. Regeringen meddelade således i 2002 års budgetproposition (prop. 2001/02:1, utg.omr. 3, s. 21) att församling fortfarande skall anses som grund för folkbokföringen.

Detta är emellertid inte en långsiktigt hållbar lösning. Genom de församlingssammanslagningar som pågår inom Svenska kyrkan, förloras en indelning av Sverige som vi i många stycken haft sedan medeltiden. Ur ett kulturhistoriskt perspektiv är det därför av största vikt att församlingsindelningen behålls intakt. Detta bör man göra genom att införa det innan 1862 års kommunalreform använda begreppet socken. I städerna skulle man fortfarande kunna använda begreppet församling. Ur arkivsynpunkt, för forskningens skull, och för hembygds- och släktforskningsföreningar är det oerhört viktigt att den territoriella indelningen behålls intakt. Socken är många gånger den enda territoriella indelning som har kvar en kontinuitet sedan århundraden, till skillnad från län, kommuner och häraden.

Fel! Okänt namn på

Detta kan också vara ett stöd för bevarandet av den stora kulturskatt vi har i alla de gamla kyrkobyggnader som finns över vårt land. Det är för mycket begärt att Svenska kyrkan skall klara att ta ett kulturhistoriskt ansvar i detta sammanhang. Med ett bibehållet sockenbegrepp underlättas en civil organisation som kan hjälpa Svenska kyrkan att ta till vara kulturskatterna. Inte minst i Uppland finns det väldigt många medeltida kyrkobyggnader som idag inte har ett befolkningsunderlag stort nog för att upprätthålla en självständig församling.

Riksarkivet och Riksantikvarieämbetet har tillsammans med en rad andra organisationer påpekat betydelsen av att sockenbegreppet finns kvar som en administrativ enhet. Tiden för ett återskapande av denna enhet börjar rinna ut. I dagens Sverige behöver vi en historiskt grundad stabilitet, och det kan socknen som begrepp vara med och bidra till. Därför bör regeringen utreda möjligheten att åter införa socknen som territoriell indelning för folkbokföring och fastighetsindelning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 22 september 2005

Mikael Oscarsson (kd)